

[Elisabeth Bruun Olesen]

fast i over tre år. At det skulle være specielt socialt velafbalanceret, som arbejdsministeren før sagde, er mig endnu en gåde.

Hvis vi så kigger på de ting, man påtænker, vil jeg bringe nogle ting frem, som vi ikke har snakket om indtil nu, nemlig de supplerende dagpenge. Hele spørgsmålet om dem må tages op i denne sammenhæng. Skal det forstås sådan, at de supplerende dagpenge i virkeligheden skal væk, at de skal væk for grupper, der tjener specielt meget, eller hvilke overvejelser ligger der i de bemærkninger? Det kunne arbejdsministeren måske sige noget om.

Samtidig skal reglerne for optagelse i forsikringsordningen også overvejes. Hvad ligger der i det? Det kunne jeg også godt tænke mig at arbejdsministeren uddybde, hvis man altså allerede er begyndt at småtænke over det.

Så står der nogle bevingede ord om, at man overvejer en solidarisk ordning, hvorefter de, der ikke er medlemmer af en arbejdsløshedskasse, skal yde et bidrag svarende til medlemsbidraget til A-kasseforsikringen. Det kan jeg ikke opfatte som andet end det enstrengede system ind ad bagdøren. Hvem skal opkræve det? Hvordan skal det effektueres? For mig er det endnu et bevis på, at det, den borgerlige regering ønsker, er at få A-kasserne væk fra fagforeningerne. Jeg kunne ønske mig nogle ord fra arbejdsministeren om, hvilke mere dybsindige overvejelser der ligger bag de fire bemærkninger.

Som det er blevet sagt før, er det vigtigt, at A-kasserne holdes sammen med fagbevægelsen. Det er en styrkelse af fagbevægelsens magt.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal ikke trætte med at gennemgå de forskellige lovforslag nok en gang, men kun fremføre, at vi i den helhed, som lovforslagene er fremsat i, gerne støtter forslagene.

Maisted (FD):

Jeg skal ikke kunne sige, om regeringspartierne mener, de har brug for en positiv holdning fra min side, men jeg skal meddele, at min holdning til de forskellige forslag er som følger:

Medlemsbidrag til A-kasserne, der skal forhøjes, har jeg en ikke-positiv holdning til,

idet jeg mener, man ikke imødekommer lønmodtagerne med en skattelettelse.

Vedrørende lovforslag nr. L 167, om dagpenge ved sygdom, der skal reguleres med 2 pct., er jeg heller ikke positivt indstillet. Jeg mener stadig væk, at regeringspartierne burde imødekomme lønmodtagerne med en skattelettelse, når man foretager disse nye indgreb over for dem.

Lovforslag nr. L 168 er jeg positiv over for ligesom over for nr. L 172 og nr. L 175.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene under punkterne 2 og 3 henvises til socialudvalget, at lovforslaget under punkt 4 henvises til boligudvalget, at lovforslaget under punkt 5 henvises til arbejdsmarkedsudvalget, og at lovforslaget under punkt 6 henvises til kommunaludvalget.

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om jobskabelse. (Privat jobskabelse).

(Fremsat 26/4 84).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Det er jo lige før man stiller sig spørgsmålet, om det kan betale sig at tage en demokratisk debat i folketinget, når regeringen ikke engang ønsker at tage ordet, når dens forslag har været behandlet.

Om det forslag, vi her har til debat, indleder ministeren således i sin fremsættelsestale:

»Jeg skal om baggrunden for forslaget henviser til statsministerens redegørelse til

[Kaj Poulsen]

folketinget af 25. april 1984. Med lovforslaget gives der folketinget mulighed for fremover i forbindelse med de årlige finanslove at fastsætte bevillingen til den private jobskabelse.«

Det lyder jo fornuftigt og rigtigt, men er situationen ikke sådan, og har situationen ikke været sådan, at vi hidtil har kunnet tage stilling til, hvilke bevillinger der skulle være til den private jobskabelse? Jo, sådan har situationen hidtil været.

Hvad er så begrundelsen for at fremsætte dette forslag? Jo, begrundelsen er, at regeringen ikke vil risikere, at der kommer flere i arbejde, end man vil sætte penge af til på de årlige finanslove. Efter den ordning, som vel er den mest erhvervsrettede ordning, der er gennemført til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, vil man ikke risikere, at der kommer for mange i arbejde. Det er den eneste saglige begrundelse – hvis den er saglig – der er for, at dette forslag kan være fremsat til gennemførelse. Vi kan ikke tilslutte os dette forslag.

Socialdemokratiet er af den opfattelse, at jo flere vi får ind i jobskabelsesprojekter, jo større er besparelsen på de offentlige udgifter. Det har været hensigten med forslaget, men regeringen ønsker altså ikke at løbe den risiko, at der skal komme flere i arbejde, end man kan planlægge udgifter til på de årlige finanslove. Så vi vil gå imod dette lovforslag.

Formanden:

På baggrund af en række forespørgsler skal jeg tillade mig at indskyde en lille parentes: det er min agt at holde en pause af ca. 3 kvarters varighed fra kl. ca. 18.

Jette Thomsen (KF):

Det statslige støttebeløb til offentlig jobskabelse har i 1984 været begrænset til 290 mill. kr., medens der ikke har været loft over jobskabelsesmidler til private. Det lovforslag, som arbejdsministeren nu har fremsat, vil betyde, at man fra 1. juli 1984 vil ændre midlerne til privat jobskabelse fra at være lovbundne til at være bevillingsstyrede, således at det vil være muligt fremover også at fastsætte bevillingen til den private jobskabelse på de årlige finanslove.

Det konservative folkeparti støtter arbejdsministerens lovforslag.

Tørnæs (V):

Vi skal ikke lægge skjul på, at vi aldrig har været særlig begejstrede for jobskabelsesordninger, hverken offentlige eller private, og det er derfor også med en vis tilfredshed, vi kan konstatere, at behovet for den slags ordninger i takt med den stigende beskæftigelse vil falde.

Det, der her er tale om, er, at bevillingerne til privat jobskabelse ændres fra at være lovbundne til at være bevillingsstyrede, og vi kan med henvisning til ministerens bemærkninger støtte lovforslaget.

Ole Henriksen (SF):

SF kan ikke støtte det foreliggende lovforslag. Vi mener, det er en fortsættelse af nedskæringspolitikken, og at dette forslag måske oven i købet på længere sigt vil være med til at aflive jobskabelsesordningen inden for amter og kommuner. Det er i hvert fald klart fremgået af tidligere debatter, at det er noget, regeringen ønsker.

Hvis man skal finde noget at sammenligne med, må det f.eks. være ordningen med bevillinger til specialarbejderskoler og til efteruddannelsesområdet. På efteruddannelsesområdet har man i dag heller ikke lovbundne udgifter, men går efter en ramme, et almindeligt bevillingssystem, og det betyder, at man til disse efteruddannelser konstant, når man er sidst på sæsonen, mangler penge og dermed ikke kan få gennemført de almindelige kursus, fordi man ikke kan få de fornødne bevillinger. Det samme vil ske her, hvor man har et almindeligt bevillingssystem for amter og kommuner. Her vil man også kunne sulte disse jobskabelsesordninger til nulpunktet.

Det kan vi ikke medvirke til.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre kan støtte det fremsatte lovforslag. Vi mener, det er rimeligt, at det offentlige er i stand til at styre bevillingerne og dermed også prioritere. Det har vi inden for en lang række andre områder, og det mener vi også er rimeligt eksisterer her. I modstrid med, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde, kunne vi faktisk ikke styre udviklingen med hensyn til den private jobskabelse efter den nuværende lov.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Når fru Lone Dybkjær siger, at man ikke har kunnet styre, hvad der er sket efter jobskabelsesloven, kunne det hænge sammen med, at man, efter at man har været med til at gennemføre loven, ikke har presset på for at få den til at virke i så lang tid, at vi kunne se, om der overhovedet blev noget ud af det.

Dernæst vil jeg spørge fru Lone Dybkjær: er fru Lone Dybkjær uenig i, at jo flere vi får ind i jobskabelsesprojekter, jo flere penge sparer det offentlige, sparer staten, idet tilskuddet er mindre end arbejdsløshedsunderstøttelsen?

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det er nok et noget mere indviklet regnestykke, end hr. Kaj Poulsen fremstiller det. Det, der har været afgørende for os, er, at jobskabelsesloven blev gennemført, fordi der var lav beskæftigelse. Derfor har vi altid vurderet den i takt med beskæftigelsen, og det mener vi det også er rimeligt at gøre fremover. Det er det, der ligger i lovforslaget.

Derudover mener vi, at det må være rimeligt at kunne styre de offentlige udgifter, og hvis vi skal det, må der også være loft over jobskabelsen.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg kan forstå, at når regnestykkerne bliver indviklede, ændrer man bare standpunkt. Det er selvfølgelig beklageligt.

Må jeg så spørge fru Lone Dybkjær: hvor meget er ungdomsarbejdsløsheden faldet, siden vi gennemførte denne lov, og hvor meget skal den stige, inden man vil satse på at få de unge i beskæftigelse igen?

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det eneste, der vedtages med denne lov, er muligheden for at sætte et eller andet loft i finansloven, når den skal vedtages til efteråret. På det tidspunkt ved vi også, hvordan beskæftigelsen udvikler sig, hvordan det er gået med lære- og praktikpladsordningen, og hvordan ungdomsledigheden udvikler sig. På

det tidspunkt kan man så tage stilling til, hvad beløbet på finansloven skal være.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Så må det være på grundlag af nogle erfaringer, som folketetinget intet kendskab har til, at man vil indføre disse lofter. Har de penge været brugt op, som man har skønnet at den private jobskabelse skulle bruge hidtil? Der er svaret klart nej. Hvad er det så, man gør det for? Det er for at være sikker på, at der ikke kommer flere unge i beskæftigelse, end man planlægger i dag, og ikke andet.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det passer jo ikke. Det eneste, der her fastlægges, er, at der er et loft over den private jobskabelse, på samme måde som der er det over den offentlige jobskabelse. Det er realiteten i dette forslag.

Dohrmann (FP):

Meningen er selvfølgelig, at bevillingerne til denne ordning skal skæres ned i forbindelse med behandlingen af finansloven, og det ser vi vældig positivt på. Vi støtter lovforslaget.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Privatjobskabelsen med erhvervstilskud til private har aldrig været VS' livret. Vi har en lang række forudsætninger for at være villige til at give tilskud som led i en beskæftigelsespolitik. Støtten må aldrig kunne kapitaliseres. Det vil sige: den må ikke kunne ryge ned i lommerne på private. Det er nok lidt svært at opfylde for det her, så jeg vil sige, at vi er ret indifferente.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg skal sige tak til de ordførere, som har givet udtryk for, at de ville støtte lovforslaget. Når regeringen har fremsat forslaget, skyldes det, at vi mener, hvad mange af ordførerne har været inde på: at det er rimeligt, at man har en vis form for styring af de midler, der afsættes til den private jobskabelse.

Svend Auken (S):

[Svend Auken]

Styring, styring, styring. Der er noget vidunderligt i at høre fru Lone Dybkjær og arbejdsministeren tale om styring, navnlig i at høre arbejdsministeren tale om styring, når det gælder jobskabelsesloven. Den blev vedtaget i foråret 1982, den blev først sat i kraft i marts 1983, den kom først til at virke fra sommeren 1983, og så tillader man sig at bruge udtrykket styring! Man har efterfølgende i administrationen af den gjort den så indviklet, så besværlig, så kompliceret, så bureaukratisk, at det, der var lovens oprindelige sigte, nemlig at give alle de lokale initiativer en mulighed for at komme i gang med at skabe varige arbejdspladser, er blevet forspildt. Og så taler man om styring eller behov for styring!

Må jeg til den styringsbegeistrede fru Lone Dybkjær gøre en enkelt bemærkning: det, der har været det radikale venstres hidtidige holdning – som det altid har været socialdemokratiets holdning – var, at man skulle sikre lokale initiativer, det lokale samfund, mulighed for at starte varige arbejdspladser – det være sig på varig energi eller på alle mulige andre spændende områder – og så give folk chancen for at skabe noget nyt. Og så kommer man med en lemlæstet lov og med en administration, der har lemlæstet hensigten, og siger, at det, vi har manglet indtil nu, er styring!

Jeg er dybt bekymret over det omslag, der også på dette område skete. Hidtil har vi dog været enige om, at i det omfang det var muligt at skabe private job i lokalsamfundet, skulle det ikke mangle på penge fra statens side. Som hr. Kaj Poulsen var inde på det før, er det jo ligefrem en god forretning for samfundet.

Maisted (FD):

Jeg kan støtte lovforslaget.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jobskabelsesloven er jo en lov, som hr. Svend Auken i sin egenskab af arbejdsminister selv foreslog, og derfor skulle man tro, at hr. Svend Auken kendte loven. Det, vi taler om nu, når vi siger styring, er økonomisk styring. Det ligger i dette forslag, og det har overhovedet ikke noget at gøre med, hvordan man har taget stilling til ansøgninger om jobskabelsesprojekter – det være sig

offentlige eller private eller kombinerede – rundt omkring i arbejdsmarkedsnævnene. Den bekendtgørelse, der er udstedt af mig som arbejdsminister, er udsendt i nøje overensstemmelse med lovens intentioner, og det er checket med justitsministeriets lovkontor, så der er ingen grund til at sige, at der er noget forkert i behov for styring. Den styring, vi taler om her, er økonomisk styring af tingene, som vi mener er nødvendig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
 vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.
 (Fremsat 26/4 84).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 9 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger vedrørende lære- og praktikpladser og om ændring af lov om lærlingeforhold, lov om erhvervsfaglige grunduddannelser og lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.
 (Fremsat 26/4 84).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Nørgaard Sørensen (S):

De to lovforslag drejer sig dels om en ændring af erhvervsrefusionsloven, dels om en ændring af tilskudsloven. Så vidt vi kan læse